

Handboek Trainers en Coaches

nederlandse basketball bond

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
1. INTRODUCTIE	3
1.1. Terminologie	3
2. OPLEIDINGEN	4
2.1. Belangstellenden.....	4
2.2. Geïnteresseerde verenigingen	4
2.3. Informatie opleidingen	4
2.4. Toetsingscommissie.....	4
3. DIPLOMA'S EN LICENTIES	5
3.1. Licentie-eisen per competitieniveau	5
3.2. Buitenlandse diploma's en licenties	5
3.3. Geldigheid licenties	5
3.4. Verlengen licenties	6
4. BIJSCHOLING	7
4.1. Bijscholingen	7
4.2. Accreditatielijst	7
5. DISPENSATIES	10
6. VERPLICHTINGEN	10
6.1. Controle	10
6.2. Boetes.....	10
6.3. Overige sancties	11
7. WAT TE DOEN ALS	11
8. TOT SLOT	12

1. Introductie

Dit Handboek Trainers en Coaches is een aanvulling op Wedstrijdreglement van de Nederlandse Basketball Bond. Alle zaken betreffende trainers en coaches die in het wedstrijdreglement niet zijn geregeld, worden in dit handboek beschreven. Het betreft zowel een aantal procedurele zaken omtrent opleiding en bijscholing, als bevoegdheden en verantwoordelijkheden van trainers en coaches.

Het handboek is bedoeld voor verenigingen en individuele trainers en coaches. Het handboek is vastgesteld door het bondsbestuur.

1.1. Terminologie

Diploma:	Het diploma dat een trainer/coach heeft behaald door het succesvol afronden van een onder auspiciën van de Nederlands Basketball Bond (NBB) georganiseerde trainersopleiding.
Licentie:	Licentie die een trainer/coach nodig heeft om te mogen coachen op een bepaald niveau binnen de competities van de NBB.
Trainer:	De persoon die aan een ploeg of binnen een vereniging training geeft.
Erkende trainer:	Een trainer die in het bezit is van een door de NBB uitgegeven geldig trainersdiploma en -licentie.
Coach:	Iemand die lid is van de NBB en bij een wedstrijd als coach staat vermeld op het wedstrijdformulier.
Erkende coach:	Een coach die in het bezit is van een door de NBB uitgegeven geldige coachlicentie.

In dit handboek wordt verwezen naar diverse medewerkers van de NBB, waarbij de betreffende functies worden vermeld. De bijbehorende medewerkers, alsmede contactgegevens, zijn te vinden op [de website van de NBB](#).

Indien naar een reglement, lijst of beschrijving wordt verwezen via een hyperlink, is de link opgenomen naar de pagina op de website van de NBB waar dit document is te vinden. Op de betreffende pagina is de laatste versie van het document te vinden.

Overal waar 'hij' of 'hem' staat, kan ook 'zij' of 'haar' worden gelezen.

Vastgesteld: 9 maart 2016 (versie 1.0)

2. Opleidingen

De NBB organiseert opleidingen voor trainers op verschillende niveaus:

- Basketball Trainer Niveau 2 (BT2)
- Basketball Trainer Niveau 3 (BT3)
- Basketball Trainer Niveau 4 (BT4)

2.1. Belangstellenden

- Wanneer iemand belangstelling heeft deel te nemen aan een opleiding, kan hij zich registreren als belangstellende d.m.v. [het aanmeldformulier op de website van de NBB](#).
- Zodra er een opleiding wordt georganiseerd, zullen de belangstellenden voor deze opleiding in een bepaalde regio hierover worden geïnformeerd. Voor de BT2 wordt een straal van ongeveer 50 km rond de opleidingsplaats aangehouden, voor de BT3 ongeveer 75 km en voor de BT4 worden alle belangstellenden in Nederland geïnformeerd.
- Belangstellenden kunnen zich vervolgens aanmelden voor de opleiding. Indien ze niet willen of kunnen deelnemen, kunnen ze de registratie als belangstellende handhaven door dit binnen een week door te geven aan de medewerker opleidingen.
- Op [de website van de NBB](#) wordt gepubliceerd welke opleidingen van start zullen gaan.

2.2. Geïnteresseerde verenigingen

- Wanneer een vereniging een opleiding wil (laten) organiseren voor haar leden dient zij contact op te nemen met de medewerker opleidingen van de NBB.
- De medewerker opleidingen bespreekt met de contactpersoon van de vereniging wat de mogelijkheden zijn en hoe de verdere procedure is. Per opleiding is hiervoor een procedure opgesteld ([BT2 intern](#), [BT3 initiatief NBB](#), [BT3 initiatief vereniging](#), [BT3 intern](#)).

2.3. Informatie opleidingen

Alle informatie over de verschillende trainersopleidingen van de NBB is terug te vinden op [de website van de NBB](#).

2.4. Toetsingscommissie

De NBB kent een toetsingscommissie ten behoeve van de organisatie en het afnemen van de Proeven van Bekwaamheid (PvB's) bij de verschillende trainersopleidingen.

De taken van de toetsingscommissie zijn:

- het opstellen van toetsdocumenten;
- het aanwijzen van PvB-beoordelaars;
- het verlenen van vrijstellingen op basis van eerder verworven kwalificatie of competentie (EVK en EVC);
- het treffen van maatregelen met betrekking tot het afnemen en beoordelen van de PvB;
- het evalueren van het proces en de inhoud van de PvB;
- het nemen van een beslissing in omstandigheden waarin dit reglement niet voorziet;

De taken en bevoegdheden van de toetsingscommissie zijn opgenomen in het [Toetsreglement Opleidingen NBB](#).

3. Diploma's en licenties

- Wanneer een trainersopleiding succesvol wordt afgerond, ontvangt de geslaagde van de NBB zijn diploma.
- Samen met zijn diploma, ontvangt hij tevens gratis zijn eerste coachlicentie.
- De NBB kent voor de trainers/coaches de volgende diploma's en licenties: niveau 2, 3, 4 en 'C'. Deze staan gelijk aan de voormalige diploma's en licenties voor resp. JTB, trainer A, trainer B en trainer C.

3.1. Licentie-eisen per competitieniveau

Voor het coachen van wedstrijden, georganiseerd door de NBB is, afhankelijk van het niveau waarop de ploeg in de competitie uitkomt, een licentie vereist. In onderstaande tabel is opgenomen welke licentie voor welk niveau vereist is.

Niveau	Coach niveau mannen	Coach niveau vrouwen	Coach niveau Jeugd U18 t/m U22	Coach niveau Jeugd U10 t/m U16
Eredivisie	4	4	4	3
Promotiedivisie	4	4	3	2
Eerste divisie	3	3	3	2
Tweede divisie	3	3	3	2
Afdeling 1e klasse	3	3	2	2
Afdeling 2e klasse	2	2	2	n.v.t.
Afdeling 3e klasse	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Etc.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

N.B. De getallen geven het niveau aan van de minimale vereiste licentie.

3.2. Buitenlandse diploma's en licenties

Diploma's en licenties die in het buitenland zijn behaald, kunnen worden omgezet naar een door de NBB erkende licentie. Hiervoor kan een aanvraag worden ingediend bij de coördinator opleidingen van de NBB, voorzien van bewijsstukken: CV, diploma's, licentie en informatie over de gevolgde opleidingen. De coördinator opleidingen besluit vervolgens of en zo ja, welke NBB licentie wordt afgegeven.

3.3. Geldigheid licenties

Coachlicenties zijn vijf jaar geldig. De geldigheidsduur staat vermeld op de licentie. In de periode dat de licentie geldig is, dient de licentiehouders activiteiten uit te voeren en/of bijscholingen te volgen om de licentie vervolgens te kunnen verlengen. De nieuwe periode van vijf jaar gaat in vanaf het moment dat de nieuwe licentie wordt afgegeven.

3.4. Verlengen licenties

- Wanneer een coachlicentie is verlopen, kan verlenging worden aangevraagd via [het aanvraagformulier op de website van de NBB](#).
- Om in aanmerking te komen voor verlenging dienen voldoende licentiepunten uit de juiste categorieën verzameld te zijn in de voorgaande vijf jaar.
- Het aantal licentiepunten dat behaald dient te worden om deze te kunnen verlengen, verschilt per niveau:
 - BT2 licentie: 20 punten
 - BT3 licentie: 30 punten
 - BT4 licentie: 40 punten
- De NBB kent een accreditatielijst waarin is aangegeven welke activiteiten en/of bijscholingen in aanmerking komen om licentiepunten te verzamelen. Deze activiteiten en bijscholingen zijn verdeeld in een aantal categorieën. Om in aanmerking te komen voor het verlengen van een licentie, moet een coach niet alleen aan basketballspectifieke activiteiten hebben deelgenomen, maar ook aan tenminste één generieke activiteit (uit categorie 4 of 5). De accreditatielijst is te vinden in hoofdstuk 4 van dit handboek.
- De trainer/coach is zelf verantwoordelijk voor het verzamelen van bewijsmateriaal waarmee hij kan aantonen aan de vereisten te hebben voldaan. De bewijsstukken dienen bij de aanvraag te worden meegestuurd.
- Voor verlenging van de coachlicentie dient een door de Algemene Vergadering van de NBB vastgesteld bedrag aan administratiekosten te worden betaald.
- Wanneer de verlenging wordt goedgekeurd, wordt de nieuwe licentie binnen twee weken toegestuurd. Bij afkeuring wordt de aanvrager hier binnen twee weken over geïnformeerd, voorzien van de reden van afwijzing.
- Als een aanvraag tot verlenging wordt afgekeurd, kan de aanvrager dispensatie aanvragen. Zie hiervoor hoofdstuk 5.
- Wanneer een volgende trainersopleiding op een hoger niveau met succes wordt afgerond, ontvangt de geslaagde met zijn diploma kosteloos zijn nieuwe licentie. Deze is vervolgens weer vijf jaar geldig.

4. Bijscholing

4.1. Bijscholing

- De NBB organiseert jaarlijks diverse bijscholing/clinics voor trainers/coaches verspreid over het land. Hiermee kunnen trainers/coaches hun kennis op peil houden en vergroten. Per activiteit zijn licentiepunten te verdienen waarmee de licentie verlengd kan worden. Het overzicht van activiteiten en licentiepunten is de accreditatielijst, welke te vinden is in paragraaf 4.2.
- Tevens worden bijscholing georganiseerd door andere basketballorganisaties, zoals verenigingen, in Nederland maar ook in het buitenland.
- Bijscholing die minder basketballspecifiek zijn maar wel bijdragen aan het vergroten van de kennis op het gebied van trainen en coachen worden georganiseerd door o.a. NOC*NSF, de Academie voor Sportkader (ASK), het programma Samen naar een Veiliger Sportklimaat (VSK), NLcoach en het onderwijs. Dit aanbod wordt zoveel mogelijk opgenomen in de accreditatielijst.
- De door de NBB georganiseerde bijscholing en de activiteiten die bij de NBB bekend zijn, zijn terug te vinden op [de website van de NBB](#).
- Bij de NBB geregistreerde trainers en coaches worden regelmatig op de hoogte gehouden van de bijscholing via een directe mailing.
- Een vereniging die een (bij)scholing voor trainers/coaches wil organiseren, waarmee licentiepunten zijn te verdienen, kan hiervoor een aanvraag indienen bij de coördinator opleidingen. Bij de aanvraag dient te worden aangegeven wie de inleiders zijn, hoe lang de activiteit duurt, welke onderwerpen aan de orde komen en waar en wanneer de activiteit zal plaats vinden. De coördinator opleidingen bepaalt vervolgens of deelnemers aan de activiteit in aanmerking komen voor licentiepunten en zo ja, hoeveel voor welk niveau.

4.2. Accreditatielijst

- In onderstaande overzicht is te zien welke activiteiten en bijscholing licentiepunten opleveren om in aanmerking te komen voor het verlengen van de coachlicentie.
- In de kolom naast de activiteiten en bijscholing staat hoe vaak een activiteit opgevoerd mag worden bij het verlengen van de licentie en welke bewijslast nodig is.
- Alleen activiteiten en bijscholing waaraan is deelgenomen in de laatste vijf jaar voor de aanvraag tot verlenging mogen opgevoerd worden.
- Indien een (bij)scholingsactiviteit waaraan is deelgenomen niet in de lijst staat, zal de medewerker opleidingen bepalen of en hoeveel licentiepunten aan de activiteit worden toegekend.

Organisator	Activiteit geldig voor licentieverlenging	Max. aantal X op te voeren	Bewijslast	Aantal licentiepunten per niveau		
				BT2	BT3	BT4
Categorie 1: Verenigingen						
Vereniging	Hoofdtrainer-/coach voor een volledig seizoen; licentiepunten op basis van niveau waarin coach actief is	2	Overeenkomst of verklaring van bestuur	4	5	6
Vereniging	Assistent trainer-/coach voor een volledig seizoen; licentiepunten op basis van niveau waarin coach actief is	2	Overeenkomst of verklaring van bestuur	3	4	5
Vereniging	Lid van de technische commissie voor tenminste een jaar	2	Overeenkomst of verklaring van bestuur	5	5	5
Vereniging	Coach van de coaches/intervisie voor tenminste een seizoen	2	Evaluatieverslag, ondertekend door bestuurslid of erkend opleider NBB	5	5	5
Vereniging	Als opleider actief voor de vereniging voor tenminste een jaar	2	Certificaat NBB	5	5	5
Categorie 2: Erkende trainer/coach						
NBB	Afdelingscoach	2	Aangesteld door de NBB	0	4	4
NBB	Regiocoach	2	Aangesteld door de NBB	3	3	0
NBB	Hoofdcoach Nationaal Team	3	Aangesteld door de NBB	0	0	10
NBB	Assistent coach Nationaal Team	3	Aangesteld door de NBB	0	7	7
NBB	Gecertificeerd NBB opleider (expert, leercoach, PVB beoordelaar)	2	Certificaat NBB	0	10	10
NBB	Headcoach NBB Camp	1	Certificaat NBB	0	5	5
NBB	Coach NBB Camp	1	Certificaat NBB	3	3	3
Categorie 3: Bijscholing NBB						
NBB/buitenland	Bijscholing op niveau 2	3	Bewijs deelname	5	0	0
NBB/buitenland	Bijscholing op niveau 3	4	Bewijs deelname	4	5	0
NBB/buitenland	Bijscholing op niveau 4	4	Bewijs deelname	3	4	5
NBB	Deelname workshops Nationaal Basketball Congres	2	Bewijs deelname	5	5	5
NBB	Stageperiode bij Nationaal Team	1	Bewijs deelname	3	4	5
Categorie 4: Generieke bijscholing						
	EHBO diploma (geen bijscholing of verlenging)	1	Diploma	6	6	6
	Opleiding PABO, CIOS of ALO	1	Diploma	6	6	6
	Cursus sportmassage, tapen, bandageren	1	Diploma	5	5	5
	Cursus sportpsychologie (NTI)	1	Diploma of certificaat	8	10	12
	Studie Sportgerelateerde Master ,Bewegingswetenschappen, praktijk sportpsycholoog, sportfysiotherapie	1	Diploma	8	10	12
	HBO fysiotherapie	1	Diploma	5	5	5
	Leergang vakbekwaam bewegingsonderwijs	1	Diploma	5	5	5

Categorie 5: Bijscholingen Academie voor Sportkader (ASK) en NLcoach						
ASK	Module praktijkbegeleider	1	Diploma of certificaat	0	5	7
ASK	Workshop niveau 3-4: blessures, overtraining, doping	1	Certificaat	5	5	5
ASK	Traject Sportief Coachen	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Er is meer te winnen: coachen op sociaal gedrag	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Weerbaarheid voor trainers en coaches	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Omgaan met sportblessures en ongevallen	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Traineren en coachen van jongeren met autisme	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Herkennen en voorkomen van seksuele intimidatie	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Themagericht trainen en coachen van pubers	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Themagericht trainen en coachen van 6- tot 12-jarigen	1	Certificaat	5	5	7
ASK	Traject Coach de Coach	1	Certificaat	5	5	7
NLCoach	Nationaal Coachplatform	3	Bewijs van deelname	3	4	5
Categorie 6: Overig						
	Workshop of clinic via Internet met aantoonbare waarde voor coaching	2	Verslag	5	5	5

5. Dispensaties

Er kan dispensatie worden aangevraagd in de volgende situaties:

- Een ploeg is naar een klasse gepromoveerd, waarvoor een hogere licentie vereist is;
- Een coach beschikt niet over de vereiste licentie om op een bepaald niveau te mogen coachen;
- Een coach beschikt over de juiste licentie, maar heeft niet voldoende licentiepunten behaald om zijn licentie te kunnen verlengen.

Het is afhankelijk van de situatie of, voor hoelang en onder welke voorwaarden dispensatie wordt verleend. Het is een pré wanneer de vereniging over (meerjaren)beleid m.b.t. het opleiden en begeleiden van (technisch) kader beschikt.

Dispensatie kan worden aangevraagd via het [aanvraagformulier op de website van de NBB](#).

Dispensatieverzoeken voor ploegen uitkomend op afdelingsniveau en in de Tweede Divisie worden in behandeling genomen door de medewerker van de betreffende afdeling. Verzoeken voor dispensatie voor ploegen spelend in de Eerste-, Promotie- en Eredivisie worden behandeld door de administratief medewerker opleidingen.

Indien een verzoek tot dispensatie wordt afgewezen en de vereniging/coach is het hiermee oneens, is het mogelijk bezwaar aan te tekenen tegen de beslissing bij het bestuur van de NBB.

6. Verplichtingen

De erkende coach dient:

- Lid te zijn van de NBB;
- Op het wedstrijdformulier vermeld te worden met zijn naam en licentienummer;
- Bij de wedstrijd zijn licentie of identificatiekaart te tonen aan de daartoe door de NBB aangewezen official (scheidsrechter en/of commissaris).

6.1. Controle

- Bij wedstrijden controleert de hoofdscheidsrechter de identiteit van de coach, aan de hand van de getoonde coachlicentie, de identificatiekaart of een ander officieel legitimatiebewijs.
- De hoofdscheidsrechter controleert op het wedstrijdformulier of deze gegevens zijn ingevuld.
- Indien geen geldige coachlicentie kan worden getoond, maakt de hoofdscheidsrechter hiervan melding op het wedstrijdformulier.
- Achteraf zal het wedstrijdformulier, waaronder de gegevens van de coach, worden gecontroleerd door de NBB. Indien van toepassing worden boetes opgelegd. De boetebedragen zijn terug te vinden in de [Lijst van Administratieve Heffingen en Boetes](#) van de NBB die wordt vastgesteld door het bestuur.

6.2. Boetes

Er kunnen boetes worden opgelegd in verschillende situaties. Deze staan vermeld in de [Lijst van Administratieve Heffingen en Boetes](#).

Boetes worden opgelegd aan de vereniging van de coach/de ploeg en verwerkt in de rekening courant van de betreffende vereniging in ISS.

6.3. Overige sancties

- Wanneer een coach een directe diskwalificerende fout krijgt tijdens een wedstrijd, wordt een tuchtzaak aanhangig gemaakt op basis van het [Reglement Tucht- en Geschillenrechtspraak](#).
- De Tucht- en Geschillencommissie (TGC) kan de coach een sanctie opleggen. Indien de coach in beroep gaat, doet vervolgens de Commissie van Beroep een uitspraak. Zij kan de uitspraak van de TGC handhaven, aanpassen of vernietigen.
- Het is ook mogelijk dat een scheidsrechter of het Bondsbestuur een tuchtzaak aanhangig maakt.

Voor de volledige procedures wordt verwezen naar het [Reglement Tucht- en Geschillenrechtspraak](#). Voor een beknopte uitleg van wat te doen bij een directe diskwalificerende fout wordt verwezen naar [de beschrijving](#) en [het animatiefilmpje](#).

7. Wat te doen als...

- **...je een opleiding wil volgen?**
Meld je aan bij de NBB als belangstellende door [het aanmeldformulier belangstellende](#) in te vullen.
- **...je wil deelnemen aan een opleiding die is gepland?**
Zodra een opleiding is gepland, wordt deze bekend gemaakt op de website van de NBB. Hierbij is vermeld onder welke voorwaarden en op welke wijze belangstellenden zich kunnen aanmelden.
- **...je denkt in aanmerking te komen voor vrijstellingen in de opleiding?**
Dien een verzoek in bij de medewerker opleidingen van de NBB voor een Eerder Verworven Kwalificatie (EVK) of Eerder Verworven Competentie (EVC). Zorg hierbij voor voldoende motivatie en documenten (diploma's, certificaten, etc.). De medewerker opleidingen legt het verzoek voor aan de toetsingscommissie, die besluit of vrijstelling wordt verleend.
- **...de vereniging een opleiding wil organiseren?**
Neem contact op met de medewerker opleidingen van de NBB. In overleg wordt bekenen of en op welke wijze dit mogelijk is.
- **...je licentie verlopen is?**
Ga naar [het aanvraagformulier licentie](#) om een nieuwe licentie aan te vragen. Mocht je niet voldoen aan de gestelde voorwaarden om je licentie te kunnen verlengen, maak dan gebruik van [het aanvraagformulier dispensatie](#).
- **...je wil gaan coachen, maar je voldoet niet aan de licentie-eisen?**
Wanneer je niet voldoet aan de gestelde licentie-eisen, kan je hiervoor dispensatie aanvragen. Maak hiervoor gebruik van [het aanvraagformulier dispensatie](#). De licentie-eisen zijn opgenomen in dit handboek en in het wedstrijdreglement.

- **...de coach door omstandigheden een (aantal) wedstrijd(en) niet kan coachen?**
Neem voor de eerste wedstrijd waar het probleem zich voordoet contact op met de administratief medewerker van de NBB (indien het de Eerste-, Promotie- of Eredivisie betreft) of met de afdelingsmedewerker (in alle overige gevallen). Er wordt dan bekeken of de vervanger in aanmerking komt voor een tijdelijke dispensatie.

- **...je een buitenlands diploma of licentie hebt en deze wil omzetten naar een NBB licentie?**
Dien een verzoek in bij de coördinator opleidingen van de NBB om de buitenlandse diploma/licentie om te zetten naar een door de NBB erkende licentie. Het verzoek moet worden ondersteund door een uitgebreide CV en behaalde buitenlandse diploma's. De vereniging mag een dergelijk verzoek ook indienen namens de coach.

- **...je een clinic in het buitenland hebt gevolgd?**
Zorg dat je na het volgen van de clinic een deelnamebewijs krijgt van de organisatie. Deze stuur je naar de medewerker opleidingen van de NBB, die bepaald of en hoeveel licentiepunten worden toegekend.

- **...je een bijscholing hebt gevolgd bij een externe organisatie?**
Zorg dat je na het volgen van de bijscholing een deelnamebewijs van de organisatie krijgt. Deze stuur je naar de medewerker opleidingen van de NBB, die bepaald of en hoeveel licentiepunten worden toegekend.

- **...de vereniging een clinic voor trainers/coaches wil organiseren, waarbij licentiepunten kunnen worden verdiend?**
Dien een aanvraag in bij de coördinator opleidingen van de NBB. Geef hierbij aan wie de inleiders zijn, wat de tijdsduur van de clinic is, welke onderwerpen aan de orde komen en wanneer en waar de clinic gepland staat. De coördinator opleidingen bepaalt of deelnemers aan de clinic in aanmerking komen voor licentiepunten en zo ja, hoeveel voor welk niveau.

8. Tot slot

Met dit Handboek Trainers en Coaches is getracht zo volledig mogelijk informatie te verschaffen voor de verenigingen en de individuele trainer/coach. Wanneer er zaken zijn die niet zijn opgenomen in het handboek, maar wel om verduidelijking vragen, kan contact worden opgenomen met de coördinator opleidingen van de NBB.